

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТНОГО СКЛАДУ ТРАВИ ЦИКОРІЮ ЗВИЧАЙНОГО

Проскуріна К.І., Євтіфєєва О.А., Мала О.С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Цикорій звичайний – *Cichorium intybus* (L.) – трав'яниста рослина родини Айстрові (*Asretaceae*), є достатньо поширеним видом по всій території Європи, Західної Азії, Північної Америки [1]. На території України зростає як бур'ян. Запаси цикорію звичайного дуже великі. Траву цикорію звичайного застосовують у традиційній медицині багатьох країн світу.

Метою нашої роботи є дослідження складу трави цикорію звичайного, що широко розповсюджений у флорі України, для кількісного визначення вмісту макро- та мікроелементів.

Матеріали та методи. Трава цикорію (9 серій), що використана в дослідженні, була зібрана в період цвітіння з травня по вересень 2015 - 2019 років в 7 регіонах України (Харківська, Полтавська, Миколаївська, Сумська, Кропивницька, Закарпатська, Херсонська обл.) Для визначення елементного складу трави використовували метод атомно-абсорбційної спектроскопії з фотографічною реєстрацією.

Результати та їх обговорення. Порівняльний аналіз елементного складу 9 серій трави цикорію звичайного показав, що сировина має однаковий елементний склад, який відрізняється тільки кількісно. Експериментальні дані щодо мінерального складу досліджуваної сировини свідчили про наявність не менше ніж 14 елементів. Серед них визначено наявність 5 макроелементів: Ca, P, K, Na, Mg; 8 мікроелементів: Fe, Zn, Sr, Mo, Cu, Si, Mn, Al та 1 ультрамікроелементу - Ni. В найбільшій кількості міститься калій (1790,00-2750,00 мг /100 г), вміст кальцію склав від 535,00 мг /100 г до 850,00 мг /100 г. Одержані результати можна представити у наступній послідовності калій > кальцій > натрій > магній > силіцій > фосфор > натрій > алюміній > ферум > цинк > манган > стронцій > купрум > молібден > нікель. Також визначено концентрації елементів, що мають токсикологічне значення (Pb, Co, Cd, As, Hg). За результатами досліджень вміст токсичних елементів не перевищує гранично допустимі концентрації, які встановлені Державною фармакопеею України (2 видання) [2], та становлять: плумбум, кобальт < 0,03 мг /100 г; кадмій, арсен, меркурій < 0,01 мг /100 г. Результати свідчать про перспективність вивчення трави цикорію як доступного виду лікарської рослинної сировини із достатньою сировинною базою для створення нових лікарських засобів на його основі.

Список літератури:

1. Bais NP, Ravishankar GA. *Cichorium intybus* L – cultivation, processing, utility, value addition and biotechnology, with an emphasis on current status and future prospects. *J. Sci. Food Agric.* 2001. V. 81. P. 467-484.
2. Державна Фармакопея України / ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». Харків: ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», Видання 2. 2018. С. 45–48.